

Kanadská

25/07
13. decembra

mozaika

Každé dva týždne bezplatne na Vašom stole e-mailom alebo poštou.

Kanada prispieva na humanitárne projekty

3. decembra oznámila ministerka pre medzinárodnú spoluprácu Beverly J. Oda, že kanadská vláda v priebehu štyroch rokov venuje ďalších 80 miliónov dolárov na likvidáciu násilných mín v Afganistane. Po desiatkach rokov ozbrojených konfliktov zostávajú v krajine tisíce mín, ktoré každý mesiac porania alebo zabijú 62 Afgancov, takmer polovica z toho sú deti. Kanada je najväčším prispievateľom na projekty odstránenia mín v krajine. Zatiaľ sa podarilo vyčistiť od mín viac ako polovicu postihnutých oblastí – viac ako miliardu metrov štvorcových. Kanadská ministerka túto informáciu zverejnila symbolicky v deň desiateho výročia podpísania tzv. Ottawskej konvencie, v ktorej sa vtedy 122 štátov zaviazalo dodržiavať zákaz výroby, skladovania, používania a transportu pozemných mín. Vďaka medzinárodnému úsiliu sa iba v Afganistane podarilo k dnešnému dňu znížiť počet obetí minimálne o 55 %. Ďalší kanadský príspevok medzinárodným humanitárnym projektom oznámil predseda vlády Stephen Harper 26. novembra. Kanada počas piatich rokov prispeje 105 miliónmi dolárov Iniciatíve na záchranu milióna životov – spoločný projekt UNICEF, Svetovej zdravotníckej organizácie, Svetovej banky, ďalších krajín a nadácie manželov Gatesovcov. Cieľom Iniciatívy s celkovým rozpočtom 500 miliónov dolárov je zlepšiť úroveň zdravotníckych služieb pre chudobné matky a deti v Afrike a v Ázii. Súčasťou programu je vyškolenie 40 000 zdravotníkov a poskytovanie dostupných zdravotníckych služieb priamo v chudobných oblastiach. „Keď bude program úplne funkčný, zachráni každý deň 500 detí pred smrťou,“ zdôraznil kanadský premiér. www.cida.gc.ca

Kanada upravuje pravidlá pre zahraničné investície

Minister priemyslu Jim Prentice vydal 7. decembra smernicu, ktorá upresňuje, za akých podmienok môže zahraničný investor vlastnený iným štátom investovať v Kanade. „Kanada víta zahraničné investície a všetky ich výhody, napríklad tvorbu pracovných miest, podporu inovácií a zvyšovanie produktivity,“ zdôraznil Jim Prentice. Nové pravidlá stanovujú ako základné kritérium na posudzovanie veľkých investícií zahraničných štátnych firiem čistý ekonomický prospech Kanady. Vláda sa tak snaží splniť sľub, že zaistí, aby štátne firmy investovali v Kanade iba na základe ekonomickej výhodnosti pre obidve strany. Ministerstvo priemyslu bude napríklad posudzovať, akým spôsobom zahraničná vláda zasahuje do činnosti daného investora, či takýto investor transparentne informuje o svojich aktivitách, alebo či kanadská firma, ktorú investor prevezme, bude môcť naďalej podnikáť na komerčnej báze. Nové smernice sú k dispozícii na adrese Ministerstva priemyslu www.ic.gc.ca.

Výskumy v hudbe

Posledné vydanie dvojmesačníka Kanadskej nadácie pre výskum sa venuje kanadským výskumom a najnovším objavom v muzikológii. Tak napríklad v Montreale vzniklo (za 14 miliónov dolárov) Medzinárodné laboratórium na výskum mozgu, hudby a zvuku (BRAMS), kde pracujú významní vedci z celého sveta. V rámci odboru hudobná neuroveda tu psychologička Isabelle Peretz a neurológ Robert Zatorre napríklad skúmajú rôzne poruchy pri počúvaní hudby, akou je napríklad disonancia. Podobným pracoviskom je Laboratórium hudobného vnímania, poznávania a odbornosti na McGill University, kde vo výskumoch pokračuje Daniel Levitin, autor bestselleru *This Is Your Brain on Music: The Science of a Human Obsession*. Daniel Levitin sa napríklad stretol s ľuďmi, ktorým stále sa opakujúca melódia v hlave bráni spať či pracovať. Nielen takéto problémy rieši pracovisko pre výskum v hudbe. Hudba môže byť tiež komunikačným prostriedkom pre postihnuté deti (o to sa snažia

napríklad v Bloorview Kids Rehab, detskom rehabilitačnom stredisku v Toronte) či pre deti s autizmom. Podobné objavy a ojedinelé laboratóriá tak dokazujú, že sa Kanada vyhupla na popredné miesta vo vede a výskume. www.innovationcanada.ca

Kanada pod snehom

Zatvorené školy a úrady, domácnosti bez elektriny, zrušené lety, oneskorené vlaky a autobusy a až 40 centimetrov nového snehu... s tým všetkým sa minulý pondelok potýkali Kanaďania v provinciách

Ontáriu, Québec a Nový Brunšvik. Snehová búrka spôsobila výpadok elektriny v 50 000 domácnostiach a len v samotnom Montreale bolo zrušených 133 letov. V tomto meste taktiež padol rekord – viac ako 29 centimetrov nového snehu napadlo 3. decembra

naposledy v roku 1941. V tento deň sa dožadovalo odťahových služieb spoločnosti CAA-Québec 3 200 ľudí (podľa hovorca je ale spoločnosť pripravená poskytnúť služby až pre 7 000 ľudí denne). Celá operácia odpratania snehu bude stáť 17 miliónov dolárov a Kanaďania môžu len dúfať, že sa snehové búrky s takouto intenzitou nebudú v zime opakovať často (foto Robert Mailloux, La Presse). www.cyberpresse.ca

Globe: technológia v oblasti životného prostredia

Od 12. do 14. marca 2008 sa v kanadskom Vancouveri uskutoční 10. ročník medzinárodného veľtrhu a konferencie Globe venovaný obchodu a životnému prostrediu, ktorý sa koná raz za dva roky. Nadchádzajúci veľtrh pravdepodobne navštíví, podobne ako v predchádzajúcich rokoch, až 10 000 ľudí. Globe je jedinečnou príležitosťou nadviazať obchodné kontakty, prilákať investičný kapitál a získať informácie a vymeniť si názory v oblasti technológií a služieb na ochranu životného prostredia. Témou konferencie je udržateľný vývoj firemného sektoru, energia a životné prostredie, financie a ich udržateľný vývoj, výstavba lepších miest a budúcnosť automobilového priemyslu. Viac informácií poskytne Milan Harušiak z obchodného oddelenia Kancelárie Veľvyslanectva Kanady na milan.harustiak@international.gc.ca či telefonicky na 02/5920 4034. www.globe2008.ca

Viete, že...

podľa najnovších štatistík sa pätina kanadských obyvateľov narodila mimo územia Kanady, čo je najviac za posledných 75 rokov? Kanadský štatistický úrad včera zverejnil výsledky vlnajšieho sčítania ľudu zameraného na imigračné trendy. Za posledných päť rokov sa počet obyvateľov narodených mimo územia Kanady zvýšil o 13,6 % oproti nárastu 3,3 % u obyvateľov narodených v Kanade. Najväčšiu skupinu čerstvých prisťahovalcov tvoria ľudia pôvodom z Ázie a stredného Východu (58,3 %). Za nimi nasledujú Európania s 16,1 %. Ešte v roku 1971 bola pritom Európa s podielom 61,6 % zďaleka najväčším zdrojom imigrácie do Kanady. Po Európe nasleduje Stredná a Južná Amerika s Karibikom (10,8 %) a mierne sa zvýšil počet imigrantov z Afriky (10,6 %). www.statcan.ca

KVÍZ O KANADE

Čomu sa v Kanade hovorí *fog-eater* (ten, kto je hmlu)?

(Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky.)

Odpoveď z minulého čísla: Prvú kanadskú železnicu postavil John Molson v roku 1836.